

Učení a zábava, to je naše zahrada

Do konce letošních letních prázdnin má být dokončena výstavba originální přírodní zahrady v areálu Mateřské školy ve Vidči. Stane se tak zásluhou Nadace OKD, která na tuto ekologickou investici věnovala finanční příspěvek 250 tisíc korun. V současné době je již dokončen a schválen projekt, jehož autorku Petru Novákovou jsme požádali o rozhovor:

■ Na co se mohou videčské děti v nové přírodní zahradě těšit?

Rídíme se mottem: Učení a zábava, to je naše zahrada. Chápeme ji proto jako venkovní učebnu se zaměřením na environmentální výuku, která zprostředkovává přímý kontakt dětí s živou i neživou přírodou. Předškoláci se naučí ji pozorovat jinými očima a vnímat všemi smysly: zrakově poznávat barvy přírody a rostlin, jejich proměnlivost, pozorovat motýly a obdivovat květy. Pomocí čichu určovat bylinky, trvalky, ovoce, kvetoucí keře, vůně přírodního dřeva, jeho kůru apod. Sluchem vnímat život na zahradě, hmatově si osahat různé přírodní materiály – kámen, štěrky, oblázky, písek, kůru, štěpku, přírodniny i listy rostlin. A chuťově ji otestovat, celá zahrada je totiž koncipována jako „jedlá“.

Součástí komplexu objektu mateřské školy je rovněž budova veřejné knihovny, které také chybí adekvátně upravený venkovní prostor. Naším cílem bylo propojit provozní nároky obou skupin tak, aby se vzájemně doplňovaly a fungovaly v harmonickém souladu. Zahrada by se měla stát ukázkou environmentálního přístupu k přírodě a může podnítit zájem o ekologické zahradničení u místních obyvatel. Návštěvníci knihovny zde najdou parkově upravený areál s množstvím nových míst k sezení a pro relaxaci s oblíbenou knihou.

■ Jaké hlavní tematické linie se ve vašem projektu objevují?

Je jich několik, vzájemně se prolínají a doplňují. Návrh rozčleňuje zahradu do několika partií podle specifických nároků jednotlivých rostlin a jejich přirozených stanovišť - partie stinné, slunné, suché, mokré atp. Jedná se o ukázkou rozličných biotopů, které se běžně vyskytují v přírodě,

Architektka Petra Nováková.

Foto: Archiv

jako například společenstva suchomilných travin, vlhkomilné rostliny u jezírka, skalnatá výsušná stanoviště v podobě suché zidky atp. Zároveň klademe důraz na vhodnou skladbu rostlin s převahou dřevin domácího původu. V zahradě výhradně používáme přírodní materiály. Některé navrhované prvky jsou čistě výukové (například stromovník), jiné podporují dětskou tvořivost (kamínková mozaika) či zlepšují motorické schopnosti dětí (stezka obratnosti, vrbový tunel, nora na prolézání, padlý kmen určený ke šplhání). Někdy jen stačí pozorovat, jak zahrada žije svým přirozeným životem a sledovat drobné živočichy, kteří se zde zabydleli. V projektu proto nechybí ptačí napajedla, úkryty pro hmyz či broukoviště.

■ Vytvoříte na zahradě i záhony pro pěstování drobné zeleniny?

Od jara do podzimu bude co sklízet a ochutnávat, přičemž zahrada nepřestane vypadat harmonicky a krásně. Jsou v ní zastoupeny známé ovocné keře

jako maliník, ostružiník, rybíz červený, rybíz černý a angrešt, ale i méně známé dřeviny, např. muchovník (Amelanchier lamarckii) a temnoplodec (Aronia melanocarpa). V tzv. produkční části zahrady budou vyvýšené záhony pro pěstování drobné zeleniny a bylinek. V návrhu jsou převážně použity rostliny domácího původu, které odpovídají lokálním klimatickým podmínkám, např. svidy, meruzalka, střemcha, líska, šípková růže, javor babyka, jeřáb muk a kalina obecná.

■ Co děti baví nejvíce?

Jelikož je lákají různé úkryty a skrýše, v projektu jsou zahrnuty vrbové tunely, nory na prolézání a Robinsonova chýše. Nechybí ani oblíbené vodní zdroje, například bublající kámen nebo tůňka s drobnými vodními živočichy. Děti rády objevují a prozkoumávají zajímavá zákoutí, například pastvu pro motýly, hmyzí hotel, zvukovou zahradu apod. Takovýto přírodní areál malým návštěvníkům totiž přináší plno zážitků a nových objevů. Ekologicky koncipovaná zahrada má pozitivní vliv nejen na roz-

Děti z Mateřské školy Radost mají i svou zahrádku, kde pěstují zeleninu a květinčky.

Přírodní zahradu využívají v rožnovské Mateřské škole Radost. Její součástí je stylové ohniště.

Foto 2x: MTA

voj fyzických, ale i mentálních schopností dětí předškolního věku. Ty totiž v dnešní době často ztrácí přirozené návyky jako jsou chůze po měkkém či nerovném povrchu, balancování, pohyb v přírodě, šplhání, běhání, prolézání, což má negativní dopad především na

motoriku a tělesnou stavbu dítěte. Přírodní zahrada nabízí rozličné možnosti pohybu a pomůže dětem si tyto návyky opět osvojit.

■ Do jaké míry jsou tyto moderní přírodní zahrady v České republice rozšířeny?

Zajímá se o ně stále více lidí, což je dáno ekonomickými i globálními problémy. Začínají si totiž uvědomovat, že současná společnost orientovaná na přímý konzum je dlouhodobě neudržitelná. Rozhodně přibývá požadavků na zřízení produkční části zahrady na úkor jejího okrasného podílu. Klienti si často přejí návrh zahrady „bezúdržbové“, což není možné. Jedná se přece o živý organismus, který se proměňuje v čase i prostoru. Chceme-li se vyhnout „sterilnímu“ areálu z jehličnanů, dopřejme si takovou zahradu, která bude nejen dobře vypadat, ale bude i soběstačná, tzn. bude fungovat na principu autoregulace.

-MTA-

☎ 571 655 010
www.vidce.cz

